

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОВНОВАЖЕНЬ УПОВНОВАЖЕНОЮ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

EXERCISE OF POWERS BY AN AUTHORIZED OFFICIAL PERSON IN THE DEOCCUPIED TERRITORIES OF UKRAINE UNDER THE CONDITIONS OF THE STATE OF MARTIAL

Дрозд В.Г., д.ю.н., професор, заслужений юрист України,
начальник відділу

Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України

Метою статті є дослідження особливостей реалізації повноважень уповноваженою службовою особою на деокупованих територіях України в умовах воєнного стану. Актуальність статті полягає в тому, що затримання особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, уповноваженою службовою особою в умовах воєнного стану потребує врахування усіх наявних особливостей даних об'єктивно-причинних умов. У науковій статті автор вперше намагається висвітлити особливості реалізації повноважень уповноваженою службовою особою на деокупованих територіях в умовах воєнного стану. Також зазначено, що воєнний стан детермінував виникнення значної кількості правових новел, що пов'язано зі змінами об'єктивно-причинних умов, в яких виникають та розвиваються суспільні відносини. Зважаючи на це, залишається чимало невирішених питань, які потребують розгляду та прийняття обґрунтованих законних рішень. Однак висока динаміка зміни та перегляду правових норм будь-якого інституту кримінального процесуального права часом перешкоджає підвищенню якості законодавства. У науковій статті розглядається нормативна основа діяльності поліцейських на деокупованих територіях та вирішується питання з приводу їх можливостей реалізовувати певні повноваження. Автор доходить позитивних висновків в даному питанні та належним чином підсумовує їх. Затримання особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення, уповноваженою службовою особою в умовах воєнного стану потребує врахування всіх наявних ознак цих об'єктивно-причинних умов. При цьому важливим залишається дотримання прав і свобод людини і громадянина, а також недопущення їх суттєвих порушень. У контексті теоретичного дослідження йдеться про приведення процесуальних норм у відповідність до реальної обстановки бойових дій, що є важливим для розуміння правомірності застосування досліджуваного тимчасового запобіжного заходу. Кримінальне процесуальне затримання в системі заходів примусу є одним із найсуворіших за ступенем обмеження прав і свобод, але водночас дієвим та дієвим на початковій стадії кримінального провадження. Враховуючи це, можна говорити про актуальність дослідження теми затримання уповноваженою службовою особою в умовах воєнного стану та, відповідно, здійснення повноважень окремими посадовими особами.

Ключові слова: затримання уповноваженою службовою особою, воєнний стан, деокуповані території, поліцейський, реалізація повноважень.

The purpose of the article is to study the peculiarities of the exercise of powers by an authorized official in the de-occupied territories of Ukraine under martial law. In the scientific article, the author tries for the first time to highlight the peculiarities of the exercise of powers by an authorized official in the de-occupied territories under martial law. The relevance of the article lies in the fact that the detention of a person suspected of committing a criminal offense by an authorized official under martial law requires taking into account all available features of these objective-causal conditions. It is also stated that the martial law determined the emergence of a significant number of legal novelties, which is associated with changes in the objective-causal conditions in which social relations arise and develop. With this in mind, there are still many unresolved issues that require consideration and the adoption of well-founded legal decisions. However, the high dynamics of changing and revising legal norms of any institution of criminal procedural law sometimes hinders the improvement of the quality of legislation. The scientific article examines the normative basis of police activity in the de-occupied territories and resolves the issue of their ability to exercise certain powers. The author reaches positive conclusions in this matter and sums them up properly. Detention of a person suspected of committing a criminal offense by an authorized official under martial law requires taking into account all available features of these objective-causal conditions. At the same time, it remains important to observe the rights and freedoms of a person and a citizen, as well as to prevent their significant violations. In the context of theoretical research, we are talking about bringing procedural norms into compliance with the real situation of hostilities, which is important for understanding the legality of the application of the investigated temporary preventive measure. Criminal procedural detention in the system of coercive measures is one of the most severe in terms of the degree of restriction of rights and freedoms, but at the same time it is effective and effective at the initial stage of criminal proceedings. Taking this into account, it is possible to talk about the relevance of researching the topic of detention by an authorized official in conditions of martial law and, accordingly, the exercise of powers by certain officials.

Key words: detention by an authorized official, martial law, de-occupied territories, police officer, exercise of powers.

Постановка проблеми. Затримання особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, уповноваженою службовою особою в умовах воєнного стану потребує врахування усіх наявних особливостей даних об'єктивно-причинних умов. При цьому важливим залишається дотримання прав і свобод людини та громадянина, а також недопущення їх істотних порушень. У розрізі теоретичних досліджень ведеться мова про приведення процесуальних норм у відповідність до реальної обстановки бойових дій, що є важливим для розуміння правомірності застосування досліджуваного тимчасового запобіжного заходу. Кримінальне процесуальне затримання у системі заходів примусу є одним з найбільш суворих за ступенем обмеження прав і свобод, але у той же час дієвим та результативним на початковому етапі кримінального провадження. Зважаючи на це, можна вести мову про актуальність дослідження теми затримання уповноваженою службовою особою в умовах воєнного стану і, відповідно, реалізації повноважень певними службовими особами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання законодавчої регламентації процесуального затримання в умовах воєнного стану вивчали І.В. Гловюк, В.А. Завтур, О.В. Лазукова, О.В. Капліна, Л.М. Лобойко, В.В. Рогальська, Г.К. Тетерятник тощо. Втім, на сьогоднішній день залишаються проблемні аспекти нормативного регулювання кримінального процесуального затримання в умовах воєнного стану.

Метою статті є дослідження особливостей реалізації повноважень уповноваженою службовою особою на деокупованих територіях України в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні в умовах воєнного стану, який триває з 24 лютого 2022 року у зв'язку з початком повномасштабної війни російської федерації проти України виникла необхідність у впровадженні нових регуляторів для реалізації певних законодавчих положень, зокрема кримінального процесуального законодавства. Кримінальні правопорушення вчиняються і в умовах війни, можна навіть

стверджувати, що їх кількість збільшується, зважаючи на супутні фактори.

Затримання уповноваженою службовою особою належить до системи заходів забезпечення кримінального провадження, а саме запобіжних заходів, тому важливо також наголосити на тому, що його здійснення повинно відповідати усім процедурам, передбаченим чинним законодавством. Даний тимчасовий запобіжний захід передбачає значний ступінь обмеження прав і свобод людини та громадянина. Також слід зауважити, що під час дії воєнного стану прав і свободи особи зазнають певних обмежень. Зважаючи на це, збільшується ступінь і міра таких обмежень, однак це не звільняє уповноважених осіб діяти в інтересах дотримання принципу законності та верховенства права як основоположних форпостних засад, завдяки яким виникають та розвиваються суспільні правовідносини.

Д. Лазарева в рамках монографії «Затримання уповноваженою службовою особою у кримінальному процесі України» визначає затримання уповноваженою службовою особою як «невідкладну процесуальну дію, яка проводиться уповноваженим спеціальним законом працівником правоохоронного органу щодо особи, обгрунтовано підозрюваної у вчиненні злочину на основі очевидних фактів і обставин, особисто сприйнятих працівником правоохоронного органу в момент вчинення (замаху на вчинення) злочину або безпосередньо після цього, і полягає у обмеженні свободи та особистої недоторканності такої особи шляхом психологічного та/або фізичного впливу на неї з метою запобігання або припинення її протиправних дій, унеможливлення втечі та доставлення її до найближчого органу, в компетенцію якого входить перевірка вказаної підозри шляхом проведення досудового розслідування» [1, с. 52–53]. Дослідниця надає досить широке і розгорнуте визначення поняттю «затримання уповноваженою службовою особою» і такий підхід є доволі аргументованим, адже вона спирається на законодавчі положення, відповідно до яких примусове обмеження права на свободу та особисту недоторканність особи буде законним. Аналогічною залишається ситуація і в умовах воєнного стану. При цьому слід підкреслити, що особливості в даному випадку стосуються конкретно розширення нормативно-правової бази, адже з огляду на виникнення певних додаткових умов збільшився ступінь обмеження певних прав і свобод особи, зважаючи на фактичні обставини провадження.

В. Фаринник в рамках наукової статті «Затримання особи: проблеми кримінально-правової регламентації та шляхи їх вирішення» зазначає, що затримання як тимчасовий запобіжний захід повинен охоплювати певні цілі та завдання кримінального процесуального законодавства. Саме тому науковець акцентує увагу на тому, що кримінальне процесуальне законодавство не містить визначення цілей затримання, оскільки «затримання лише для з'ясування причетності особи до вчинення злочину й вирішення питання про застосування до неї запобіжного заходу, при відсутності бажання в підозрюваного зникнути, продовжити злочинну діяльність або сховати (знищити) докази, не зовсім виправдане – адже ці питання можливо вирішити й не затримуючи особу, анкетні відомості й місцезнаходження якого відомі органу розслідування» [2, с. 85–86]. Однак за наявності певних додаткових факторів та виникнення необхідності забезпечення окремих організаційних моментів в рамках розслідування кримінального правопорушення, можуть бути чітко сформовані кінцеві цілі затримання як основного тимчасового запобіжного заходу. Також додатково звертаємо увагу на необхідність забезпечення права на свободу та особисту недоторканність, яке може зазнавати обмежень у виняткових випадках. Ці випадки стосуються необхідності попередження вчинення особою, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, суспільно небезпечного

діяння або продовження кримінально протиправної діяльності. Зважаючи на необхідність охорони нормального розвитку та перебігу суспільних відносин, мотивується дотримання кримінальних процесуальних приписів стосовно захисту прав та інтересів особи від свавільного порушення права на свободу. Для того, щоб запобігти таким випадкам, законодавець в кодифікованому кримінальному процесуальному законі передбачає підстави для застосування даного тимчасового запобіжного заходу. Про це зазначено у ст. 208 Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК України), відповідно до якого «уповноважена службовою особою має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді позбавлення волі, лише у випадках:

– якщо цю особу застали під час вчинення злочину або замаху на його вчинення;

– якщо безпосередньо після вчинення злочину очевидець, в тому числі потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин;

– якщо є обгрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України;

– якщо є обгрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні злочину, передбаченого статтями 255¹, 255² Кримінального кодексу України» [3].

Із вищевикладеного слід зауважити, що законодавець імперативно обмежив коло підстав для здійснення затримання уповноваженою службовою особою. На нашу думку, дані підстави є досить конкретизованими, однак ми не будемо зупинятися окремо на кожній з них, оскільки аналіз підстав для здійснення затримання уповноваженою службовою особою не стосуються предмету поданого дослідження. В умовах воєнного стану була дещо переглянута нормативно-правова база з приводу здійснення затримання уповноваженою службовою особою. Слід також наголосити на тому, що це стосувалося конкретно темпорального аспекту. По-перше, всупереч положенням Конституції України, яка у положеннях ст. 29 передбачає, що «у разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обгрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою» [4]. Після 24 лютого 2022 року чинний КПК України зазнав чимало змін і доповнень, зокрема ключовими нормами, яким був доповнений кодифікований процесуальний закон, слід вважати ст.ст. 615, 616 КПК України [3]. При цьому цілком аргументованою є позиція стосовно того, що немає необхідності детально зупинятися на аналізі новел, якими за період ведення повномасштабної війни на території України розширено процесуальне законодавство.

Крім цього, важливим залишається питання реалізації повноважень уповноваженими службовими особами на деокупованих територіях. Перелік таких територій періодично змінюється, оскільки він є взаємопов'язаним із динамікою ведення бойових дій та деокупації певних територій. Війна є глобальним негативним соціально-економічним явищем, тому деокуповані території потребують не тільки вирішення побутових питань громадян, які залишилися там на місці постійного проживання, але й врегулювання охорони публічної безпеки і порядку, організації роботи з колаборантами, налагодження взаємодії між

місцевими органами владами та населенням тощо [5]. Зазначені завдання охоплюються компетенцією Національної поліції України, про що зазначено у ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію»: «завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сферах:

- забезпечення публічної безпеки і порядку;
- охорони прав і свобод людини тощо» [6]. Слід констатувати, що виконання даних основоположних завдань поліції є важливим на деокупованих територіях, зважаючи на об'єктивно-причинні умови, які там склалися внаслідок розгортання повномасштабної війни. Зважаючи на це, основні завдання також доповнюються основними повноваженнями поліції, які також приймаються до уваги під час виконання поліцейськими службових завдань на деокупованих територіях. Із основних повноважень, наведених у ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» слід виокремити наступні:

«– поліція здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень;

- виявляє причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживає у межах своєї компетенції заходів для їх усунення;

- вживає заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень; припиняє виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення;

- вживає заходів, спрямованих на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального, адміністративного правопорушення;

- здійснює своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події...» [6].

Перелік основних повноважень поліції, наведений в Законі України «Про Національну поліцію» насправді значно більший, однак нас цікавитиме питання, яке стосується ключових повноважень, які повсякчас реалізуються на деокупованих територіях [6]. Крім цього, необхідно зауважити стосовно того, що в разі виникнення додаткових повноважень у поліцейських на деокупованих територіях, вони не зазначаються в законі, оскільки висвітлення даних повноважень є завданням актів підзаконної нормотворчості. Активне ведення бойових дій передбачає окупацію або деокупацію територій в залежності від силових ресурсів у тієї чи іншої сторони збройного конфлікту. Зважаючи на це, існують підстави стверджувати про збільшення навантаження на правоохоронні органи, зокрема Національну поліцію і відповідно розширення її компетенції на деокупованих територіях [7]. До основного спектру завдань Національної поліції додано також виконання функцій, пов'язаних безпосередньо із здійснення відсічі та стримуванням збройної агресії російської федерації. Особливо актуальним дане питання стало під час правового упорядкування деокупованих територій. Після звільнення територій виникає потреба у проведенні глобальної роботи з попередження, викриття та розслідування численних воєнних злочинів, пов'язаних із масовими вбивствами, руйнуваннями, пограбуваннями тощо. Також не менш нагальним питанням залишається вільний обіг зброї на таких територіях, яка залишилася від комбатантів. При цьому не має значення приналежність зброї, адже під час ведення бойових дій ніхто такі питання не вирішує. В даному випадку важливо акцентувати увагу на ефективному попередженні таких кримінальних правопорушень та проведенні відповідної роботи з місцевими жителями, які, перебуваючи деякий час в рамках правового нігілізму, цілком імовірно певний час з моменту деокупації не можуть усвідомлювати ступінь суспільної небезпечності вчиненого ними діяння. Слід підкреслити, що окреслені суспільно-небезпечні діяння не є вичерпними, адже ведення повномасштабної

війни на території України призвело до виникнення багатьох гострих соціальних проблем, які часом мають ознаки кримінального правопорушення. До спектру детермінант, які можуть спричиняти вчинення кримінально караних діянь, на нашу думку, можна віднести наступні:

- руйнування житлового фонду населених пунктів та відсутність можливості або бажання у місцевого населення залишити місце постійного проживання;

- руйнування об'єктів критичної інфраструктури, зокрема енергетичного та теплового блоку, водопостачання тощо;

- відсутність під'їздів для доставлення предметів побутової необхідності, а також продуктів харчування;

- знищення певних підприємств, установ та організацій, в результаті чого зростання рівня безробіття;

- прихильність окремих місцевих жителів до політики окупантів та підтримка її шляхом публічного розповсюдження закликів до ведення війни. Антиколаборантська діяльність взагалі є окремих розділом у діяльності поліції, адже фактично дані кримінальні провадження не є підслідними слідчим Національної поліції України, однак перед тим, як передати матеріали до відповідних структур, здійснюється глобальна робота із збирання фактичних даних, на що вимагається багато часу та зусиль. Крім цього, не можна оминати увага на фаховість оформлення таких матеріалів, оскільки їх оцінка повинна бути здійснена належним чином.

Усі ці фактори детермінують потребу в організації посиленого варіанту несення служби на деокупованих територіях шляхом поповнення місцевих органів поліції різними фахівцями-поліцейськими із областей України. Дані службові відрядження охоплюють слідчих, оперуповноважених, спеціалістів, інспекторів сектору превенції тощо. Вони перебувають на деокупованих територіях на підставі наказу начальників ГУНП в певній області про відрядження таких осіб для несення служби на певну територію.

В даному випадку виникає питання щодо вирішення процесуальних питань, зокрема здійснення затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Слід зауважити, що відповідно до положень ст. 208 КПК України, яка регламентує затримання уповноваженою службовою особою, то в даному кодифікованому законі збережена стандартна процесуальна процедура, яка не передбачає принципово нових норм в умовах воєнного стану. Однак в рамках цього виникає питання з приводу того, чи наділені повноваженнями здійснювати затримання особи поліцейські, які не суть службу на деокупованих територіях за наказом про відрядження. В даному випадку формується твердження стосовно того, що виключно наказ є підставою для реалізації ними своїх повноважень. Структура Національної поліції України передбачає існування Головного управління в областях, які є організаційно-контролюючими органами та виконують усі адміністративні функції, завдяки яким забезпечується нормальне функціонування усіх територіальних відділень поліції і, відповідно, реалізація ними своїх повноважень. При цьому в жодному нормативно-правовому акті, який регламентує діяльність Національної поліції, не зазначено, що поліцейський Головного управління іншої області не має права реалізувати свої повноваження за її межами. Варто підкреслити, що кожен поліцейський зобов'язаний виконувати завдання поліції, визначені чинним законодавством навіть за відсутності певного документа, адже він фактичного обґрунтовує правомірність перебування працівника не на місці постійного несення служби. Аналіз іншої сторони означеної ситуації вказує на те, що реалізація повноважень поліцейськими на території України не має обмежень в часі та просторі.

В рамках новітніх досліджень в умовах воєнного стану у сфері здійснення затримання уповноваженою службо-

вою особою, зокрема Т. Фоміна та В. Рогальська зазначають, що «перелік підстав для затримання в умовах воєнного стану, порівняно із мирним часом, є розширеним, оскільки законодавчо встановлена можливість затримувати особу не лише з підстав визначених у ст. 208 КПК України, а й у випадках, коли є підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні фактично будь-якого виду злочину» [8, с. 373]. При цьому у науковій статті формується висновок про розширення підстав для затримання, виходячи з даного доповнення. На відміну від наведених дослідників, Т. Лоскутов досліджує певні нововведення у процедурі здійснення затримання та подальшого обрання запобіжного заходу, адже в рамках ведення бойових дій повноваження судового контролю можуть бути реалізовані прокурором: «в умовах воєнного стану при невідкладному виконанні прокурором повноважень слідчого судді щодо перевірки законності затримання, подальший судовий контроль за цим заходом процесуального примусу має реалізовуватися автоматично при з'явленні першої можливості. Іншими словами, якщо в обстановці проведення бойових дій затримана особа як виняток була доставлена до прокурора, то судовий контроль за законністю такого затримання слідчий суддя повинен здійснити негайно при першій можливості» [9, с. 419]. Звертаємо увагу, що повноваження слідчого судді та прокурора у питаннях затримання та обрання запобіжного заходу зазнають перерозподілу з огляду на існування воєнного стану. Це ж стосується і реалізації повноважень поліцейськими на деокупованих територіях.

Повертаючись до предмету дослідження, зазначимо, що затримання уповноваженою службовою особою

особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, є правомірним навіть в тому випадку, якщо конкретний працівник виконує свої службові обов'язки не на території, на яку розповсюджується юрисдикція Головного управління, до особового складу якого належить поліцейський. Про це можна стверджувати в рамках наукового дослідження, оскільки в жодному нормативно-правовому акті не зазначено зворотнє. Натомість у ст. 12 Закону України «Про Національну поліцію» зазначено, що «поліція забезпечує безперервне та цілодобове виконання своїх завдань. Кожен має право в будь-який час звернутися за допомогою до поліції або поліцейського» [6]. Законодавцем не визначено окреме положення про територіальне розмежування реалізації повноважень. Аналогічно в КПК України передбачено правові норми, зокрема ст. 216 про визначення підслідності, а також території або органу, який здійснюватиме досудове розслідування [3].

Отже, затримання уповноваженою службовою особою, незважаючи навіть на умови воєнного стану, не втратило класичних особливостей, передбачених кримінальним процесуальним законодавством. При цьому в жодному теоретичному дослідженні не було вирішено питання щодо здійснення затримання уповноваженою службовою особою поліцейськими, які несуть службу на деокупованих територіях за відрядженням. Деякі практичні працівники схильються до думки, що застосування даного тимчасового запобіжного заходу на деокупованих територіях повинно здійснюватися виключно працівниками того Головного управління, до юрисдикції якого належить визначена територія. Однак в результаті проведеного нами дослідження з'ясовано, що в чинному законодавстві дане питання не вирішується і не містить жодної вказівки на виняткові випадки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лазарева Д.В. Затримання уповноваженою службовою особою у кримінальному процесі України : монографія. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 188 с.
2. Фаринник В.І. Затримання особи: проблеми кримінальної процесуальної регламентації та шляхи їх вирішення. *Вісник кримінального судочинства*. № 2/2015. С. 85–94.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України в редакції від 05.02.2023 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 20.03.2023).
4. Конституція України: Закон України в редакції від 01.01.2020 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.03.2023).
5. Звіт Національної поліції України про результати роботи у 2022 році. 14 с.
6. Про Національну поліцію: Закон України в редакції від 06.02.2023 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 20.03.2023).
7. Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих рф. *Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/zatverdzheno-zminy-do-pereliku-terytorii-na-iaukh-vedutsia-velysia-boiovi-dii-abo-tymchasovo-okupovanykh28022023> (дата звернення: 20.03.2023).
8. Фоміна Т.Г., Рогальська В.В. Затримання особи в умовах воєнного стану: підстави та уповноважені службові особи на здійснення. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. С. 371–376.
9. Лоскутов Т.О. Правове регулювання кримінального процесуального затримання в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, 2022. С. 417–423.